

Okno do kraje

Magazín Zlínského kraje

duben 2013 / ročník IX

■ Zima byla drahá

■ Přehrada je čistá

■ Železnice v kraji

Velikonoce

K Velikonocům patří i malování kraslic.

Foto: MJVM Zlín

NAVŠTIVTE NÁS V NOVÉM:

- Přezutí osobních pneu **od 99 Kč**
- **Rychloservis** (brzdy, tlumiče, oleje, výfuky...)
- **3D geometrie** 499 Kč včetně seřízení
- Mytí kol + mimosezónní uskladnění
- Nákladní pneuservis
- Prodej plechových a alu disků
- Akční ceny nových pneu
- Prodej protektorů se slevou
- Prodej protektorů s pohledovou vadou
- Otevírací doba: **všední dny 7–17 hod.**

Slušovice, Pod Veselou 688
(přímo u 4proudé silnice)

10% SLEVA NA SLUŽBY

PŘI PŘEDLOŽENÍ TOHOTO INZERÁTU A JEDNODUCHÉ REGISTRACI
platí do 30. 6. 2013

REGIONÁLNÍ HOSPODÁŘSKÁ KOMORA
ZLÍNSKÉHO KRAJE

Regionální hospodářská komora Zlínského kraje je nově zřízená komora po sloučení Okresních hospodářských komor v Uh. Hradišti, Vsetíně a Zlíně.

RHKZK nabízí v rámci celého Zlínského kraje:

- Výhodné konzultační a poradenské služby pro podnikání a přeshraniční spolupráci
- Informační servis z české a slovenské legislativy
- Pomoc při řešení podnikatelských záměrů a problémů
- Pomoc při získání dotací a zpracování projektů
- Zajímavé semináře a workshopy
- Kontakty a konzultace s českými a slovenskými experty

Obrátit se můžete na poradenské „Infobody“ na:

- Okresním středisku RHKZK ve Zlíně
Vavrečkova 5262, 760 01 Zlín
- Okresním středisku RHKZK v Uherském Hradišti
Studentské náměstí 1531, 686 01 Uh. Hradiště
- Okresním středisku RHKZK ve Vsetíně
Smetanova 1484, 755 01 Vsetín

Kontakty a aktuální informace naleznete na webu: www.khkzlin.cz

Realizováno v rámci projektu „Sítě bezhraničního podnikání“

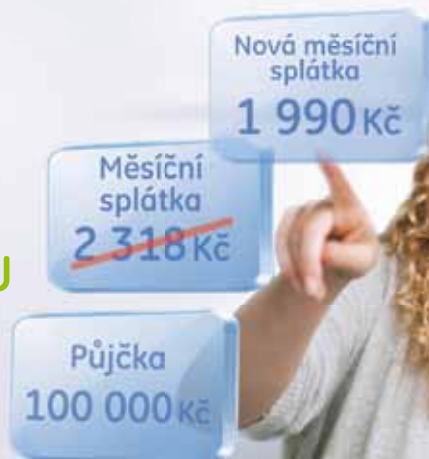
EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND
PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
SPOLEČNĚ BEZ HRANIC

PROGRAM
CEZHRANIČNÍ
SPOLUPRÁCE
SLOVENSKÁ REPUBLIKA
ČESKÁ REPUBLIKA

EXPRES PŮJČKA NYNÍ SE SNÍŽENÝMI SPLÁTKAMI

**GARANTOVANÁ
VÝŠE SPLÁTEK
PO CELOU DOBU
SPLÁCENÍ**

Vyberte si jednu ze zvýhodněných půjček!

Nabídka platí při uzavření smlouvy od 6. 3. do 14. 4. 2013 pro Expres půjčku ve výši 100 000 Kč, 150 000 Kč nebo 200 000 Kč s dobou splatnosti 84 měsíců.

www.gemoney.cz | infolinka: 844 844 844

Navštivte nás na pobočkách: Uherský Brod, Masarykovo nám. 102 • Uherské Hradiště, Protzkarova 1180 • Kroměříž, Dobrovského 98 • Zlín, Gahurova 5265 (areál Svit) • Zlín, Okružní 4701 • Valašské Klobouky, Masarykovo nám. 42 • Otrokovice, J. Jabůrkové 1842 • Napajedla, Masarykovo nám. 94 • Luhačovice, Masarykova 137 • Pohořelice, Brněnská 120

GE Money Bank, a.s., Vyskočilova 1422/1a, 140 28 Praha 4-Michle, zapsáno u MS v Praze, odd. B, vl. 5403, IČ 25672720, tel. +420 224 443 636

Reprezentativní příklad: výše úvěru 100 000 Kč, 84 splátek, měsíční splátka 1 990 Kč, roční úroková sazba 16,07 %. Poplatky související s úvěrem: poskytnutí úvěru 0 Kč, vedení úvěrového účtu 0 Kč měsíčně, vedení běžného účtu 59 Kč měsíčně, jedna příchodí platba na běžný účet za měsíc 5 Kč. RPSN 18,60 %, celková částka splatná spotřebitelem 172 536 Kč. Na sjednání smlouvy o Expres půjčce není právní nárok.

GE Money
Bank

Podle Vašich představ

▪ Jubileum inspiruje k akcím

Velehrad – S blížícími se oslavami 1150. výročí příchodu sv. Cyrila a Metoděje na Moravu, které vyvrcholí 5. července na Velehradě, přibývá také akcí na téma cyrilometodějské misie a jejího významu pro dějiny našeho národa i celé Evropy. Přednášky, besedy, výstavy či autorská čtení, které veřejnosti nabízejí jednotlivé kulturní a neziskové organizace, jsou pořádány s podporou Zlínského kraje coby významného iniciátora oslav jubilea. Přehledný kalendář je k dispozici na webu www.velehrad.eu.

5. dubna v 17.00 bude v Památníku Velké Moravy ve Starém Městě slavnostně představena trojdílná populárně naučná publikace „Pravdivý příběh Konstantina a Metoděje“, kterou díky dotaci Zlínského kraje připravilo k vydání Slovácké muzeum v Uherském Hradišti.

▪ Lidová stavba roku

Zlínský kraj – Lidové stavitelství je se Zlínským krajem neodmyslitelně spjato. Na jeho území je řada staveb, kdy díky pozitivnímu a citlivému přístupu zástupců obcí a díky nemalému úsilí soukromých majitelů objektů bylo docíleno při obnově kulturního dědictví mimořádných výsledků. Právě takové počiny jsou hodnoceny v rámci projektu za příkladnou obnovu stavby lidové architektury ve Zlínském kraji Lidová stavba roku.

V letošním roce se projekt uskuteční již po šesté. Hodnocené stavby nemusí být zapsány v ústředním seznamu kulturních památek a mohou mít jen regionální či lokální význam.

Do soutěže jsou zahrnuty obytné, hospodářské, technické, provozní stavby i drobná sakrální architektura a kostelíky, případně i jiné objekty dotvářející tradiční krajinný ráz daného regionu. Součástí navržených pravidel projektu je také symbolická finanční odměna vlastníkovi stavby.

Návrh na uznání může podat vlastník stavby nebo jiná osoba až do 30. dubna, a to na základě pravidel zveřejněných na webu Zlínského kraje. Případné bližší informace poskytne Odbor kultury a památkové péče Zlínského kraje.

▪ Zuška slaví kulaté výročí

Zlín – Osmdesát let od svého založení si letos připomíná Základní umělecká škola ve Zlíně. ZUŠ Zlín pod současnou zkratkou sice existuje od roku 1991, je však přímou pokračovatelkou Lidové školy umění (LŠU), která vznikla v letech 1961 až 1963 rozšířením Hudební školy o další tři umělecké obory – taneční, literárně-dramatický a výtvarný.

Osmdesát let se vztahuje k hudebnímu oboru, ostatní tři jsou o třicet let mladší. Dnes má škola celkem 1 400 žáků, které vzdělává 60 vyučujících ve čtyřech oborech přímo ve Zlíně a také na pobočkách ve Slušovicích, Štíplě, Trnavě, Vizovicích, Všemíně a též na zlínské Základní škole Komenského I.

Vážení a milí přátelé,

je světový Den spánku a já začínám v jeho prvních minutách psát úvodník. V této uspěchané době je to daň za to, že na některé věci je potřeba trochu klidu k zamyšlení. A tak si uvědomuji, že je to také den, kdy si připomínáme, respektive měli bychom si připomínat, 15. březen 1939 jako den začátku okupace Československa německými vojsky.

Jsem upřímně zvědavý, kolik prostoru tomuto tématu budou věnovat média. Ale po zkušenostech z minulých let, kdy novináři výročí většinou ignorovali, jsem trochu skeptický. Někdy mám pocit, že na ty, kteří zahynuli v koncentračních táborech, byli popraveni za účast v domácím i zahraničním odboji nebo padli na bojištích druhé světové války – a bylo jich jen z naší republiky více než 350 000, kterým nacisté vzali život – je snaha zapomínat a interpretovat dějiny tak, že jsou mladí uváděni v omyl.

A nemělo by se zapomínat ani v době, kdy se pro svět udála tak významná událost, jako je zvolení papeže Františka po více než tisíci letech původem mimo Evropu. Papeže zdůrazňujícího skromnost církve. Tato událost světového významu se ovšem týká i Zlínského kraje. Byli jsme již smířeni s tím, že papež při příležitosti oslav 1150. výročí příchodu věrozvěstů Cyrila a Metoděje na Velehrad nepřijede. A najednou je to docela reálné. Tak možná budeme svědky i historického setkání římskokatolického papeže a patriarchy pravoslavné církve u nás.

Neměl bych ovšem zapomenout, že právě v době, kdy se vám magazín dostane do rukou, budeme si připomínat i Den učitelů. Je to příležitost poděkovat učitelům za jejich službu pro vzdělání žáků a studentů a také za příspěví k rozvoji jejich osobností. Jsem přesvědčený, že když už to neděláme v běžném životě, měli bychom k tomu využívat alespoň ony v kalendáři stanovené dny. V tomto smyslu si kladu také otázku, kolik z nás dalo kytičku či alespoň poděkovalo a popřálo našim ženám k jejich Mezinárodnímu dni žen.

A jsou před námi výročí další. Některá připomínají tragédie, jako je vypálení Ploštiny, řádění gestapa v posledních dnech 2. světové války v Prlově a na Vařákových Pasekách. Jsou ale i radostnější související s osvobozením od nacistické okupace. Tato výročí nám připomínají, jak těžce byla vykoupena naše svoboda a je tedy naší povinností ji chránit i pro další generace.

Na závěr se nezapomenu zmínit o Velikonočních svátcích, které jsou před námi. I když je ne všichni ve společnosti vnímají jako nejvýznamnější církevní svátky, tak se na ně těší. Jsou vnímány i jako symboly jara, probuzení se života v přírodě. Je věcí každého z vás, jak si je připomenete.

Všem vám přeji, abyste je prožili v radosti a lásce.

MVDr. Stanislav Mišák,
hejtman Zlínského kraje

Z OBSAHU

4 přehled událostí

Holešov je historickým městem

5 rozhovor s radním

Petr Navrátil

6 téma

hrozba pro zdravotně znevýhodněné

7 téma

organizace Zlínského kraje

10 rozhovor s osobností

Jana Spathová

11 zprávy z kultury

muzeum slaví

Vydavatel: Zlínský kraj se sídlem třída Tomáše Bati 21, Zlín, IČ: 70891320 ve spolupráci s HEXXA.CZ, s.r.o.; Registrace MK ČR E 16332 | Vychází v nákladu 256.000 ks jednou měsíčně, uzávěrka 10. den předcházejícího měsíce. Distribuce do všech schránek ve Zlínském kraji. Neprodejné. | Redakce: Vavrečkova 5262, Zlín, tel.: 577 271 206, e-mail: redakce@oknodokraje.cz | Redakční rada: Mgr. Taťána Nersesjan – předsedkyně, Jana Bubeníková, Mgr. Štěpánka Pokorníková, Mgr. Bc. Helena Mráčková, BcA. Petr Zákutný, RNDr. Gabriela Sýkorová Dvorníková, Ing. Andrea Kadlčíková, David Grác, Mgr. Vojtěch Cekota, Mgr. Jaroslav Janečka | Redaktorka za ZK: Jana Bubeníková | Zlom: Ivo Hercík | Inzerce: Ing. Jana Nováková – 774 438 700, Martina Hofrová – 776 542 474, Pavel Zapletal – 777 708 489 | Distribuce: Česká pošta, s.p. | Vydavatel nenese odpovědnost za obsah inzerce.

Pokud tiskovinu nedostáváte do poštovní schránky, informujte nás na tel. 577 271 206.

▪ Vlastníci souhlasí se stavbou hráze

Tlumačov – Téměř čtyřkilometrová ochranná hráz před extrémními povodňovými průtoky vznikne na západním okraji obce Tlumačov. Územní řízení ke stavbě odhadem za 100 milionů korun se může uskutečnit díky souhlasu všech 155 vlastníků dotčených pozemků. Projekt počítá s bezpečnostním převýšením koruny ochranných hrází 50 centimetrů nad úroveň předpokládané hladiny vod, pokud by došlo k jejich rozliti do levobřežního území nad Otrokovicemi.

▪ Nový prezident má oblek ze Zlína

Zlín – Významné pocty se dostalo zlínskému zakázkovému krejčovství Mejta. V jeho dílně vznikl inaugurační oblek pro nového českého prezidenta Miloše Zemana. „Je to pro nás velká pocta a závazek, abychom obstáli se ctí a kvalitou naší práce i po celé funkční období pana prezidenta,“ poznamenal majitel Jaroslav Mejta. V krejčovství, které založil počátkem devadesátých let, se šije úspěšné módní oblečení pro manažery, podnikatele i osobnosti veřejného života.

▪ Informační portál pro zadlužené

Otrokvice – Podat informace lidem, kteří mají potíže s dluhy. To je hlavní cíl internetového portálu www.poradnasamaritan.cz, který nově spustila Charita sv. Anežky Otrokvice. Nyní mají lidé možnost anonymně se zeptat na to, co je zajímavé, ať už mají problémy s dluhy, chtějí pomoci s odloučením nebo hledají informace o dluhové problematice. Na dotazy týkající se dluhové problematiky odpovídají pracovníci služby. „Je-li dotaz z oblasti právní, máme možnost konzultace s právníčkou,“ řekl vedoucí Samaritánu, služby pro lidi bez domova, Tomáš Bernatík.

▪ Upravili plácek v obci a vyhráli

Francova Lhota – Projekt na úpravu areálu Špuntov se stal nejúspěšnějším z pěti finalistů programu „Místo, kde žijeme“. Tento program nadace VIA je zaměřený na obnovu zanedbaných nebo nevyužívaných veřejných prostranství. Vítězné prostranství vybudovali obyvatelé ve valašské obci Francova Lhota, která leží na hranici se Slovenskem. Na nevyužitém plácku vznikl odpočinkový prostor a originální dětské hřiště. Zástupci obce převzali na slavnostním vyhlášení výsledků v Praze symbolický šek v hodnotě 50 000 korun.

▪ Včelaři mají svátek

Otrokvice – Sedmou včelařskou akademií a druhou regionální výstavu včelařských potřeb uspořádá v Otrokovicích zlínská okresní organizace Českého svazu včelařů. Záštitu nad akcí převzal hejtman Stanislav Mišák a starosta Otrokovic Jaroslav Budek. Program se uskuteční v neděli 7. dubna od 9.00 do 17.00 v prostorách Otrokovické Besedy. Je určen včelařům i široké veřejnosti. Bude připraven mimo jiné prodej medoviny, včelích produktů a svíček, etiket a medového pečiva. Zlínský kraj dlouhodobě podporuje začínající včelaře. Letos jim rozděljuje jeden milion korun.

Přijetí hodnotitelů v kapli holešovského zámku. Foto: Jana Zapletalová

Holešov je historickým městem

Holešov – Významného ocenění se dostalo všem, kteří pečují o historii a památky v Holešově. Letos toto město vyhrálo krajské kolo soutěže o Cenu programu regenerace městských památkových zón.

„Soutěže se účastníme od konce devadesátých let a poprvé v její historii jsme vyhráli krajské kolo a postoupili do kola celostátního. Samozřejmě nás to velmi těší,“ řekl pracovník památkové péče městského úřadu Karel Bartošek.

Podle příslušného vládního usnesení zpracovává Holešov už od roku 1990 svůj program regenerace městské památkové zóny. „Také se tímto programem řídíme a zapojujeme se i do čerpání dotací, které lze pro tento účel na regeneraci městských památkových zón a rezervací získat,“ poznamenal Bartošek.

Začátkem března už přijela do Holešova hodnotitelská komise, složená ze zástupců Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska, ministerstva kultury a ministerstva pro místní rozvoj, aby posoudila kvality města v širším

měřítku pro dubnové vyhlášení celostátního vítěze soutěže. Po zodpovězení dotazů a po prezentaci holešovského programu regenerace městské památkové zóny si členové komise prohlédli památkovou zónu a zámek. Zde je přivítali kostýmovaní průvodci – hrabata Jan z Rottalu, František Antonín z Rottalu a Rudolf Bruntálský z Vrbna. Věnovali pozornost také místnímu muzeu kovářství v bývalé Zemanově kovárně, Šachově synagoze a farnímu kostelu Nanebevzetí Panny Marie, ve kterém jsou s využitím dotací restaurovány boční oltáře.

„Členům komise se Holešov a péče o městskou památkovou zónu a její regeneraci velmi líbily. Nyní nám nezbyvá než čekat na výsledky celostátního kola soutěže,“ dodává Karel Bartošek. Za vítězství v krajském kole soutěže město získává na obnovu památek 100 tisíc korun. V případě prvního místa v celostátním kole dostává město jeden milion korun.

Titul Historické město roku 2011 získalo Uherské Hradiště. (vc)

Zima na silnicích stála příliš mnoho peněz

Zlínský kraj – Systematické opravy výtluků na silnicích II. a III. třídy v celém kraji se rozběhnou na přelomu března a dubna. Letos jsou vlivem charakteru zimního počasí, zejména v důsledku častějšího střídání teplot v okolí bodu mrazu, vozovky poškozeny mnohem víc než například vloni. Také náklady na zimní údržbu silnic byly rekordně vysoké.

„Neměli jsme v zimě naštěstí žádnou rozsáhlejší kalamitní situaci, kdy by došlo z důvodu nesjízdnosti k delšímu uzavření některých silnic, ale běžná zimní údržba byla poměrně náročná a mimořádně nákladná,“ konstatoval už na začátku března ředitel Ředitelství silnic Zlínského kraje Bronislav Malý.

Podle statistiky, kterou na konci každého zimního měsíce uzavírá ŘSZK, bylo od října do konce února spotřebováno na posyp krajských silnic 7 530 tun soli a 28 505 tun inertního materiálu. Při pluhování najely sypače přes 284 tisíc

kilometrů. Náklady dosáhly od října více než 118 milionů korun. Jen za leden a únor to bylo bezmála 94 milionů korun. Přitom na celý kalendářní rok 2013 (tedy včetně zimních měsíců listopad a prosinec 2013) plánovalo ŘSZK podle průměrných nákladů za poslední tři roky částku 105 milionů. To představuje pro ŘSZK značný ekonomický problém, který by mohl mít poměrně drastické dopady na plánované letní práce na opravách silnic. Prohibují proto jednání mezi ŘSZK a Zlínským krajem, aby došlo k nezbytnému posílení rozpočtu.

Ty nejhorší nerovnosti na vozovkách opravovali silničáři už během zimy studenou směsí, trvanlivějším způsobem je však možno opravovat výtluky až po jarním zahájení provozu obaloven horké živичné směsí. Opravy krajských silnic po zimě by měly být hotovy do konce června. Na lokální vysprávkování vozovek má letos ŘSZK v rozpočtu 67 milionů korun. (vc)

Rozvoj vzdělávání? Je na čem stavět

Jako kvalitní s možností dalšího zlepšování. Tak hodnotí úroveň vzdělávání ve Zlínském kraji PaedDr. Petr Navrátil, který se na podzim loňského roku ujal křesla krajského radního pro školství, mládež a sport. Je ale podle něj nezbytné, aby školství bylo řízeno systémově a nehledalo se „nové cesty“ a rychlá řešení.

Pane radní, oblast školství pro vás není ničím novým. V jakém směru se dají využít vaše mnohaleté pedagogické zkušenosti v práci pro kraj?

Zkušenosti s řízením školy a dobrá znalost problematiky základního školství a školství obecně je pro politickou práci v regionálním školství dobrým kompetenčním předpokladem. Moje předcházející praxe mi umožňuje vnímat problematiku školství „zevnitř“ z pohledu jejích hlavních aktérů, žáků, pedagogů i ředitelů škol a školských zařízení. Považuji to za výhodu, kterou mohu regionálnímu školství nabídnout. Samozřejmě v mezích kompetencí, které Zlínský kraj k jednotlivým typům škol má. V minulém volebním období jsem rovněž pracoval jako předseda Výboru pro výchovu, vzdělání a zaměstnanost Zastupitelstva Zlínského kraje a tím získával zkušenosti pro současnou práci.

Vaše dřívější působení v oblasti školství přímo svádí k otázce, zda se za tu dobu něco změnilo. V čem bylo dříve lepší, nebo v čem je naopak lepší dnes?

Mění se prostředí a podmínky, mění se způsob financování. Problémy, které školy řeší s žáky, nebo které provází vnitřní život školy, jsou složitější než třeba před třiceti lety, ale ve své podstatě zůstávají podobné. Kdybych použil nadsázky, tak od dob J. A. Komenského jsou základní principy vztahu učitel – žák a metody efektivního učení stále stejné. Zvýšila se náročnost učitelského povolání a požadavky na jeho profesní vybavenost. Z pohledu státní politiky by však bylo žádoucí, aby se vzdělání konečně stalo skutečně prioritou a toto se odrazilo i v objemu financí, které stát do této oblasti vynakládá. Rovněž je žádoucí, aby školství bylo řízeno systémově, odborně a nehledalo se neustále „nové cesty“ a rychlá řešení.

Je síť středních škol již taková, že nás nečeká další slučování nebo jejich rušení?

Demografický vývoj v našem kraji je a bude i nadále nepříznivý, tak jako v celé zemi mimo Prahu. Na druhé straně je však možné konstatovat, že síť regionálního školství je ve své podstatě v současnosti efektivně nastavena. Další změny mohou být dány jednak z úrovně státu (připravovaná reforma financování regionálního školství) a také na úrovni kraje, na základě posouzení dostupnosti vzdělávacích služeb a jejich finanční náročnosti. Rušení škol se konat nebude a jejich případné slučování je vždy dlouhodobě a pečlivě přemýšleno a projednáváno.

Zlínský kraj jako jeden z prvních začal s aktivní podporou učebních oborů formou příspěvků pro žáky. Jaké jsou výsledky? Budete v programu pokračovat?

V podpoře žáků učebních oborů budeme dále pokračovat, v minulosti se osvědčila a pomáhá udržet na školách alespoň minimální počet žáků „ohrožených oborů“. Rovněž se tato motivace projevila ve zlepšení docházky. Co se rozšíření na další obory týče, je to hlavně otázkou požadavků praxe po nově podpořených oborech a jednak výše disponibilních finančních prostředků. Zatím o žádném z dalších učebních oborů takto neuvažujeme.

Diskutovanou otázkou je kvalita školství a úroveň pedagogických pracovníků. Jak může kraj v dnešní době přispět k tomu, aby tato kvalita neklesala, případně naopak rostla?

Kvalita je základním kamenem každého úspěšného školského systému a potažmo i úspěšné společnosti. Z pozice kraje máme k dispozici pouze nepřímo nástroje jejího ovlivňování a ty systémově využíváme. Jedním z nich jsou jednotné přijímací zkoušky do maturitních oborů, dále stanovení počtu otevíraných tříd, již zmíněná finanční podpora žáků učebních oborů a také síť škol a jejich vzdělávací nabídka. Naši pedagogové se aktivně zapojují do mnoha forem dalšího vzdělávání.

V posledních mezinárodních šetřeních zaměřených na znalost matematiky a přírodních věd a na čtenářskou gramotnost, došlo k výraznému kvalitativnímu posunu žáků základních škol. Ve výsledcích státní maturitní zkoušky za rok 2012 se maturanti Zlínského kraje umístili na prvních třech místech ve všech hodnocených zkouškách a patří k jedním z nejlepších v zemi. Poděkování patří hlavně učitelům na všech stupních škol a je zřejmé, že vzdělávání v našem kraji je na dobré úrovni a pro jeho další zlepšení je na čem stavět.

Do vaší kompetence patří kromě školství i mládež a sport. Jaké jsou vaše cíle pro nadcházející roky v těchto oblastech?

Sport patří k mým celoživotním zálibám a jako aktivní sportovec a také sportovní funkcionář mám k němu velmi blízko. Sportu a jeho podpoře věnuji a budu věnovat ve své práci velkou pozornost. Mým hlavním cílem je řešení jeho stabilní podpory, v rámci možností, které má kraj k dispozici. Aktivní a hlavně systémová podpora mládežnického sportu, větší otevření školských sportovišť pro tuto činnost, ocenění mimořádných sportovců a také pomoc těm začínajícím, to je ovšem jenom zlomek okruhů mých zájmů v této oblasti. Mým cílem je rovněž apelovat na města a obce, aby oblast sportu a podpora činnosti mládeže byla stabilní součástí jejich rozpočtů. (jb)

Petr Navrátil. Foto: Ivo Hercik

▪ Školství pohledem ekonoma

Zlínský kraj – Ke konci loňského roku zřizoval Zlínský kraj 102 školských příspěvkových organizací. Celkové roční náklady na zajištění jejich chodu představovaly 2,567 miliardy korun. Z této částky tvoří asi 75 procent náklady přímé. Sem patří například mzdy či učební pomůcky. Zbylou část tvoří provozní náklady – od plateb za energii přes opravy až po pojištění. Zhruba 85 procent všech těchto nákladů je kryto transfery z ministerstva školství a příspěvky zřizovatele. Další peníze pak organizace musejí získat vlastní činností, například pronájmy, či financovat některé projekty z fondů Evropské unie. Zlínský kraj musí ovšem ještě investovat do budov, v nichž jednotlivé školské organizace fungují. Každý rok jde o obrovské sumy, které jsou nutné k odstranění vad, rekonstrukcím či celkovým modernizacím. V loňském roce šlo o částku více než 186 milionů korun. Bez mála 60 milionů korun se přitom kraji podařilo získat z vyhlášených operačních programů. Loni se například výrazně investovalo do budov Střední školy průmyslové, hotelové a zdravotnické v Uherském Hradišti, Střední průmyslové školy a Obchodní akademie v Uherském Brodě či Konzervatoře P. J. Vejvanovského v Kroměříži.

▪ Kolik je středoškoláků?

Zlínský kraj – V uplynulém školním roce studovalo na středních školách ve Zlínském kraji 27 599 žáků v denním studiu, z toho 24 645 ve školách zřizovaných krajem. Další studovali v zařízeních řízených církvemi, státem či soukromými subjekty. Z celkového počtu jich maturitní obory navštěvovalo 22 002, obory s výučním listem pak 5 597. V souvislosti s nepříznivým demografickým vývojem počet žáků středních škol klesá. Například ve školním roce 2008/2009 byl počet žáků 31 768. Výrazný pokles byl zaznamenán hlavně loni, kdy ubylo 1 979 žáků.

Desítky let mohli pracovat. Nyní jsou jejich místa ohrožena. Foto: archiv CHVD Důbrava

Stát je uzdravil. Budou bez práce?

Byli osobami zdravotně znevýhodněnými, teď jsou najednou zdraví. Ovšem důvod k radosti to není. Vyléčení totiž nezařídili lékaři, ale stát. Řeč je především o lidech, kteří dlouhá léta mohli i navzdory zdravotnímu handicapu pracovat u firem, kterým stát obtíže spojené s nabídnutím práce postiženým kompenzoval. Teď bude řada z nich bez práce, velké obtíže vznikají i jejich zaměstnavatelům. Jde přitom hlavně o podniky, které navazují na činnost výrobních družstev invalidů, a jejichž sociálním posláním je právě zaměstnávání zdravotně postižených.

Čtyři velká družstva

Každý vyspělý stát se snaží vytvořit takové podmínky, aby se i lidé s handicapem mohli zapojit do společnosti. Firmy, které mají více než 25 pracovníků, proto musí zaměstnat určitý počet lidí se zdravotním postižením. Pokud to není možné, pak musí odvádět příspěvek do státního rozpočtu, nebo využít systém náhradního plnění. Ten spočívá v tom, že odeberou část výrobků a služeb pro své podnikání od jiných podniků, které zaměstnávají více než 50 procent lidí se zdravotním postižením. Ve Zlínském kraji spadají mezi firmy, jež mohou náhradní plnění poskytovat, především čtyři velká výrobní družstva. Ve Zlíně je to Obzor a Integra, ve Valašských Kloboukách Důbrava a ve Vsetíně Irisa. A právě zde mají velké problémy.

Osoby se zdravotním znevýhodněním jsou nyní zařazeny mezi zdravotně postižené. Jejich handicap je považován za menší, jsou schopni vykonávat soustavné zaměstnání a nepobírají proto invalidní důchod. Přesto jejich umístění na trhu práce je problematičtější než u zdravých osob. Od prvního ledna 2012 začala platit novela zákona o zaměstnanosti. Ta kategorií osob zdravotně znevýhodněných postupně ruší. Tím dochází i k redukci příspěvku pro zaměstnavatele. Dříve vydaná rozhodnutí nejsou prodlužována, definitivní konec kategorie je pak stanoven na poslední den roku 2014. Na konci loňského roku zaměstnávaly firmy ve Zlínském

kraji asi 2 000 zdravotně postižených. Z nich 585 bylo zdravotně znevýhodněných. Změnou zákona se tito lidé stávají běžnou pracovní silou na trhu práce. A to pro ně vůbec nevypadá dobře. „Momentálně je v evidencích úřadů práce 4 386 zdravotně postižených, z nichž asi 600 je řazeno do kategorie zdravotně znevýhodněných“, poznamenala Miriam Majdyšová ze zlínské krajské pobočky úřadu práce. V souvislosti s novelou byli někdejší zdravotně postižení zařazeni do cílové skupiny pro opatření aktivní politiky zaměstnanosti, jejich šance nalézt jinou práci si ale nikdo netroufá odhadovat.

Týká se to stovek lidí

Chemické výrobní družstvo Důbrava z Valašských Klobouk zaměstnává zhruba 100 lidí. Více než polovina má zdravotní postižení. V regionu s vysokou mírou nezaměstnanosti je to pro ně prakticky jediná šance, jak mohou pracovat. „Již nyní máme 30 lidí, kteří přišli o statut osoby zdravotně znevýhodněné. Po zvážení všech variant nám nezbývá, než tyto nyní zdravé pracovníky propustit. Bez příspěvku od státu není absolutně možné udržet ekonomiku podniku. Většina z nich má ve srovnání s lidmi bez handicapu produktivitu na třetinové úrovni. Vůbec tomu opatření nerozumíme. Značnou část těchto lidí musí například k lékařům doprovázet jejich vedoucí z práce. A nyní jsou vyléčení“, poznamenal předseda družstva Emil Zúbek.

Těžkou hlavu mají z novely také ve Vsetíně, kde působí výrobní družstvo Irisa. Patří k velkým zaměstnavatelům, celkem dává práci asi 300 lidem. Přibližně 170 z nich má zdravotní postižení. „Celý problém má dvě roviny. Předně se nevyhnete propouštění, což způsobí obrovské problémy konkrétním lidem. Hledat si práci na Vsetínsku, natož ještě jako zdravotně postižený, je mnohdy nadlidský úkol. Pro nás jako pro družstvo to pak může znamenat ukončení celého sociálního programu, který bude bez možnosti poskytovat náhradní plnění neudržitelný. Už nyní jsme museli zastavit některé

projekty“, vysvětlil ředitel družstva Ivan Abdul. Pokud se podle něho nepodaří situaci zvrátit, může to skončit zrušením všech provozů s jednoduchými montážními činnostmi. Podnik by se pak profilel jako dodavatel plastikářských výrobků. Ovšem s menším počtem zaměstnanců a zřejmě zcela bez zdravotně postižených.

Všechna výrobní družstva se snaží propouštění brát až jako poslední variantu. Jejich vlastníci, což jsou desítky tuzemských fyzických osob, vnímají podnikání i jako sociální poslání. „Je nám proti mysli opustit něco, čemu se věnujeme již tolik let. Propouštění těchto lidí, kteří mají na trhu práce jen malou šanci uspět, je proti našemu přesvědčení. Pořád doufáme, že se rozhodnutí podaří zvrátit“, konstatoval místopředseda družstva Obzor Zlín Vladan Zejda. Toto družstvo zaměstnává asi 270 lidí. Stejný počet míst vytvořilo i výrobní družstvo Integra. Zde se aktuálně do problému dostalo již 40 lidí. „Je to o to horší, že jde vesměs o dlouhodobé pracovníky. Nevím, zda si někdo vůbec uvědomil, jaké obrovské komplikace konkrétním lidem i výrobním družstvům změna legislativy přinese“, podotkl předseda družstva Jiří Nesvadba. Situaci se pokouší zvrátit Svaz českých a moravských výrobních družstev i Asociace zaměstnavatelů zdravotně postižených. Pomocnou ruku nabízí i Zlínský kraj. „Je to velmi nešťastné rozhodnutí. Se zástupci družstev komunikujeme a snažíme se pomoci. Apelujeme na poslance a senátory, aby hledali řešení“, poznamenala krajská radní odpovědná za sociální oblast Taťana Nersesjan. Jaroslav Janečka

• Koho se změna zákona dotkne

Paní R.: Absolventka praktické školy, od 16 let má vážně poškozený zrak. V družstvu Důbrava pracuje od roku 1980. Od dubna je její pracovní místo ohroženo.

Paní K.: V Důbravě je zaměstnána od roku 1979. Její zdravotní stav jí umožňuje pracovat asi s třetinovou produktivitou práce ve srovnání s člověkem bez handicapu. Po 34 letech práce jí hrozí propuštění.

• Významné firmy se sociálním programem

Výrobní chemické družstvo Důbrava

Výrobní činnost zahrnuje tři oblasti: bytová chemie a kosmetika, kartonáž a galanterie. Dvě provozovny jsou ve Valašských Kloboukách, jedna v Brumově-Bylnici.

IRISA, výrobní družstvo

Podnik má v současné době čtyři výrobní programy. Tradiční výrobu exkluzivních, skleněných vánočních ozdob, kartonážní výrobu, lisování plastů a nástrojárnu.

Obzor, výrobní družstvo

Zaměřuje se převážně na výrobu a distribuci drobných elektromechanických výrobků, dílů pro automobilový průmysl, kovových dílů, vstříkování plastů a výsek těsnění.

Integra, výrobní družstvo

Kromě výrobní činnosti se zaměřuje i na poskytování služeb podnikatelům i občanům. Postupně rozšiřilo svoji působnost na území celé České republiky.

Zlínský kraj mimo jiné vlastní i čtyři správy a údržby silnic. Foto: archiv SÚS

Lékař i cestář. Oba pracují pro kraj

Když se řekne Zlínský kraj, většina lidí si představí region složený ze Vsetínska, Uherskohradištska, Kroměřížska a Zlínska. Další si vybaví samosprávu, někteří pak krajský úřad. Málokdo si ale tento pojem spojí s korporací, která zaměstnává více než 14 000 lidí. Zlínský kraj má totiž odpovědnost za mnoho oblastí od zdravotnictví přes školství až po opravu cest. Proto založil zhruba 150 organizací a společností.

Když se letos na konci února konalo v pořadí páté setkání radních Zlínského kraje s řediteli organizací zřizovaných a zakládaných Zlínským krajem, byl sál Kongresového a kulturního centra Otrokovická Beseda slušně zaplněný. Na setkání totiž přijeli ředitelé téměř všech škol, nemocnic, muzeí a dalších institucí.

Školství jednoznačně vede

V počtu příspěvkových organizací zřizovaných krajem suverénně vedou školy. Prakticky celé střední školství totiž spadá pod Zlínský kraj. Jde například o 13 gymnázií, jednu konzervatoř či veterinární školu. Celkem kraj zřizuje 49 středních škol. K tomu je nutné při-

počítat základní praktické či speciální školy. Následují dvě desítky základních uměleckých škol, 12 dětských domovů, dvě plavecké školy a pedagogicko-psychologická poradna. Celkový počet organizací je 102. V nich loni pracovalo 3 345 pedagogů a bezmála 1 200 dalších pracovníků.

Muzea ve všech regionech

Pod Zlínský kraj spadají rovněž hlavní kulturní instituce, především muzea. Jde o Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně, Muzeum Kroměřížska, Muzeum regionu Valašsko a Slovácké muzeum v Uherském Hradišti. Dále do této kategorie spadá Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně, Krajská knihovna Františka Bartoše a nově také 14|15 Batův institut, který vzniká konverzí budov číslo 14 a 15 v továrním areálu v centru krajského města. Kromě toho má kraj poloviční podíl na majetkovém vkladu obecně prospěšné společnosti Filharmonie Bohuslava Martinů.

Sociální služby a zdravotnictví

O ty, kteří potřebují pomoc, se Zlínský kraj stará hlavně prostřednictvím 15 příspěvko-

vých organizací z oblasti sociálních služeb. Jde o domovy pro seniory, zdravotně postižené, poradny a podobně. V oblasti zdravotnictví kraj provozuje především zdravotnickou záchrannou službu, jež má výjezdové stanoviště na celkem 13 místech po celém regionu, a čtyři nemocnice – ve Vsetíně, Zlíně, Kroměříži a Uherském Hradišti. Ty mají formu akciových společností, kdy jediným akcionářem a tedy i majitelem je Zlínský kraj.

Podnikání, cestovní ruch, úspory energií

Zlínský kraj se, stejně jako řada dalších, snaží v rámci svých možností podporovat podnikání. Jde totiž o jednu z cest jak stabilizovat ekonomické prostředí a podpořit tím tvorbu pracovních míst. Ve spolupráci s Univerzitou Tomáše Bati založil společnost Technologické inovační centrum. Ta provozuje infrastrukturu, jež má například pomoci začínajícím podnikatelům či rozvíjet spolupráci mezi komerční sférou a vysokými školami. Další společností vlastněnou krajem je Regionální podpůrný zdroj. Jeho prostřednictvím jsou podporovány projekty vytvářející nová pracovní místa nebo projekty malých a středních podniků, které zvýší export. Třetí společností z oblasti podpory podnikání je Industry Servis ZK, která má na starosti přípravu průmyslové zóny Holešov. Dále kraj vlastní třetinový podíl ve společnosti Regionální letiště Přerov. Kraj navíc založil dvě obecně prospěšné společnosti: Centrálu cestovního ruchu Východní Moravy a Energetická agentura Zlínského kraje pak je založena se záměrem napomoci zvyšování účinnosti, efektivnosti a soběstačnosti ve využívání zdrojů energie.

Krajské silnice

Zlínský kraj se musí postarat o údržbu, opravy a rekonstrukce více než 2 100 kilometrů silnic druhé a třetí třídy, které na něj ve značně zanedbaném stavu převedl stát. Na tento boj s větrnými mlýny má kraj čtyři správy a údržby silnic – po jedné na Kroměřížsku, Slovácku, Valašsku a Zlínsku. Kromě toho ještě funguje Ředitelství silnic Zlínského kraje a Koordinátor veřejné dopravy ve Zlínském kraji. (jjn)

inzerce

KRUŽÍK

Tradiční český výrobce sekčních vrat na míru již 19 let

www.kruzik.cz
800 100 231

3172

ZÁRUKA KVALITY
11 LET
WWW.KRUZIK.CZ

Akcí vrata na míru s německým pohonem, ovladačem a 15% DPH již od 22 990,- Kč. Více na www.kruzik.cz

▪ Osobnost roku 2012 ve Zlínském kraji

Zlínský kraj – Celkem 30 jmen obsahuje seznam kandidátů ankety Osobnost roku 2012 ve Zlínském kraji. Konkrétní jména mohli předkládat zastupitelé kraje, poslanci a senátoři za Zlínský kraj, obce s rozšířenou působností, významné instituce a vítězové předchozích ročníků ankety, kteří také rozhodnou o vítězi. Vyhlášení výsledků se uskuteční dne 10. dubna v Otrokovické Bezedě.

Nominované osoby: MUDr. Zdeněk Adamík, Ph.D. (primář gynekologicko-porodnického odd. KNTB), Mgr. Jaroslav Baný (dobrovolný pozorovatel meteorologie z Vizovic), MUDr. Lumír Domes (primář urologického odd. Kroměřížské nemocnice), MUDr. Milan Forejtář (primář centra klinické gerontologie KNTB), PhDr. Ivo Frolec (ředitel Slováckého muzea), prim. MUDr. Jiří Gatěk, Ph.D. (přednosta chirurgického odd. Nemocnice Atlas), Marie Halamčíková (vedoucí projektu Chráněné dílny v Uh. Hradišti), Martin Hamrlík (hráč ledního hokeje, humanitární činnost), Ing. Stanislav Hanák (zakladatel firmy HANÁK NÁBYTEK), Vladimír Hanák (nositel titulu Zasloužilý hasič), Anna Honová (Konfederace politických vězňů), Mgr. František Chrástek (umělecký fotograf, majitel galerie), Petr Chmela (jednatel firmy Tescoma, hudebník), Mgr. Miroslav Janík (Svaz ochránců přírody), Ing. Richard Jaroněk (fotograf mořské fauny, spisovatel), MUDr. Jiří Kilian (krajský konzultant pro obor pediatrie), Ing. Karel Kolínek (propagace včelařství ve Zlínském kraji), PaedDr. Karel Kostka, MBA (zakl. největší sítě středních škol v ČR), Mgr. Karel Košárek (klavírní virtuos, zakladatel festivalu MUSICA HOLEŠOV), Mgr. Věra Kramářová (medaile MŠMT I. stupně), Josef Kubáník (herec Slováckého divadla), Ing. Radomír Lapčík, LL.M. (spoluzakladatel Moravského peněžního ústavu), Ing. Miroslav Lukšík, CSC. (Předseda Krajské hospodářské komory), Tomáš Netopil (dirigent a houslista, spoluzakl. o. s. Art Collegium 2002), Bc. Eliška Petruchová (ředitelka Klokánku v Kroměříži a Ohrožených dětí), Vjačeslav Procházka (předseda OV ČSBS a veterán II. světové války), prof. ak. sochař Pavel Škarka (za celoživotní dílo v oblasti umělecké i pedagogické), MUDr. František Zábranský, CSC. (primář gyn.-porodnického odd. KNTB), MUDr. Michal Ziegler (primář očního odd. Vsetínské nemocnice), Emil Zůbek (vede o. s. Setkání muzikantů v Bílých Karpatech)

▪ Kraj zaplatí sociální služby za stát

Zlínský kraj – Částku ve výši 8,294 milionu korun rozdělí ze svého rozpočtu Zlínský kraj poskytovatelům sociálních služeb. Děje se tak kvůli nedostatečné podpoře ze strany státu, který finanční prostředky pro poskytovatele rok od roku rapidně snižuje. Aby kraj při poskytování dotací zajistil maximální transparentnost, rovný přístup a vyloučil eventuální střety zájmů, schválili zároveň krajští radní nová pravidla pro rozdělování dotací jednotlivým žadatelům.

Hejtman dárcom osobně poděkoval. Foto: Petr Zákutný

Poděkování dárcom kostní dřeně

Zlínský kraj – Jitku Šimkovou z Bojkovic a Lubomíra Chovance z Neubuzi, kteří v minulém roce podstoupili odběr kostní dřeně a zachránili tím život dvěma konkrétním vážně nemocným příjemcům, přijal hejtman Stanislav Mišák, aby jim dal najevo, jak si váží jejich statečnosti. Zároveň pozval Zdeňku Wasserbauerovou, které poděkoval za její neúnavnost, s jakou se již řadu let věnuje náboru dobrovolných dárcom. Setkání byl přítomen také Lubomír Nečas, náměstek pro zdravotnictví.

„Vůči dárcom vnímám velikou pokoru, protože jsou schopni úžasné oběti. A paní Wasserbauerová je skutečnou duší tohoto projektu,“ řekl hejtman Stanislav Mišák, podle něhož dosud existuje informační bariéra a o významu dárcomství stále veřejnosti chybí dostatek informací. Proto je velkou zásluhou paní Wasserbauerové, že nenásilnou formou besed na středních školách získává zejména mladé lidi, kteří se umí nadchnout pro vstup do registru dárcom.

Paní Jitku Šimkovou, která absolvovala odběr separací ze žíly, doprovodil na setkání s hejt-

manem její manžel, který je sám již několik let aktivním dárcom. Také u odběru v Plzni (kde se nachází jediné pro tyto účely světově akreditované pracoviště v rámci země) byl své choti oporou. K rozhodnutí darovat kostní dřeň mladou ženu – podle jejích slov – přiměla fascinace z faktu, že je možná jediným člověkem, který může v danou chvíli někomu jinému zachránit život. Při způsobu odběru, pro který se rozhodla, je nutné několik dní předem stimulovat vyplavení kmenových buněk injekcemi růstového faktoru.

Lubomír Chovanec z Neubuzi zvolil klasický přímý zásah z pánevní kosti v celkové narkóze, který je podle něj sice o něco bolestivější, nežli separace, ale tělo se prý po něm zase rychleji zotaví. „Včetně cesty do Plzně a návratu domů mi celá akce zabrala čtyři dny. Po odběru to trochu pobolívalo – asi tak, jako když spadnete a narazíte si hýždě, takže na zpáteční cestě autem jsem místo vpichu cítil. Díra se ale brzy zahojila. Myslím, že velkým nepřítelem dárcomství je zbytečný strach,“ podělil se o svou zkušenost mladý muž. (hm)

Návrat sklářů. Učební obor podpoří kraj

Strání-Květná, Valašské Meziříčí – V České republice se po několikaleté pauze opět otevírá učební obor sklář. Od nového školního roku ho nabídne Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská Valašské Meziříčí ve spolupráci s firmou Crystalite Bohemia, jež vlastní Moravské sklárny Květná. Žáci, kteří si obor zvolí, přitom mohou získat stipendium od Zlínského kraje.

„Učební obor sklář, konkrétně foukač dutého skla, nebyl v České republice otevřen již několik let. My přitom nutně potřebujeme získat mladé skláře. V našem závodu v Květné jich nyní máme asi 30 a jejich věk se pohybuje kolem 40 let,“ poznamenal Marek Mikláš z Crystalite Bohemia. Tato firma provozuje ruční výrobu skla a jeho dekoraci v Květné, ve Světlé nad Sázavou pak vyrábí sklo automaticky. V únoru se

firma účastnila prestižního veletrhu Ambiente ve Frankfurtu. „Jde o kontraktační veletrh, na němž se sjednávají zakázky. I kdybychom pracovali jen na objednávkách z této akce, jsme vykryti na jeden rok. Zájem o sklo roste,“ poznamenal Mikláš. Kromě Květné se v kraji vyrábí sklo ve Vizovicích, v Karolince se pak dekoruje automaticky vyráběné sklo.

Připravovaný učební obor již Zlínský kraj zařadil do svého programu, jehož cílem je motivovat žáky k zájmu o učňovské obory, kterých se na trhu práce akutně nedostává. Žáci, kteří školní docházku nezanedbávají, poctivě do výuky docházejí a dokonce dosáhnou významného, si mohou kromě výučního listu ze školy po skončení studia odnést až 21 000 korun. (jjn)

Pacienti: Kvalita péče se zlepšila

Zlínský kraj – Na sklonku loňského roku absolvovala zlínská Krajská nemocnice T. Bati, a. s. (KNTB) už druhou výzkumnou vlnu projektu Kvalita očima pacientů. Výzkum trvající 31 dní potvrdil výrazné zlepšení spokojenosti pacientů s poskytovanými službami ve srovnání s výsledky v roce 2011. KNTB zlepšila své hodnocení o dva ratingové stupně z hodnocení B- na B+. Souhrnná spokojenost za celou nemocnici dosáhla 78,3 %. „Do průzkumu dotazníkovou formou bylo zařazeno 2 248 pacientů a vrátilo se nám 1 404 platných dotazníků. Pacienti hodnotili osm hlavních indikátorů kvality péče od přijetí do nemocnice přes úctu k pacientovi a komunikaci s ním až po zapojení rodiny a blízkých do péče. Výzkum jsme dělali podle metodiky odpovídající mezinárodním standardům,“ řekl řešitel projektu Tomáš Raiter, který na něm spolupracoval s výzkumnou společností STEM/MARK. Dotazník vyplňovali pacienti sami den před propuštěním z nemocnice, v níž museli strávit minimálně jednu noc. Odpovídali na více než

50 otázek. Dotazníky odevzdali v zalepených obálkách do zabezpečených schránek tak, aby bylo možné maximálně zajistit anonymitu odpovědí.

Celkově byli pacienti nejvíce spokojeni v očním, neurochirurgickém a ORL oddělení, nejméně v neurologickém a traumatologickém oddělení. Ve srovnání s rokem 2011 se souhrnná spokojenost zvýšila nejvíce v očním oddělení a v geriatрии. Vysoká je celková průměrná spokojenost s personálem, kdy u sester činí 77 % a u lékařů 75 %.

„Výsledky výzkumu, jehož prostřednictvím naši pacienti říkají, že se péče o ně proti minulému roku celkově zlepšila, nás samozřejmě těší. Zároveň však víme, že máme v mnoha směrech ještě rezervy. To byl také důvod, proč jsme si předloni průzkum zadali: Chceme znát, jak kvalitu zdravotní péče a služeb vidí naši hospitalizovaní pacienti a na základě jejich připomínek ji zlepšovat,“ sdělil ředitel KNTB Bohuslav Škubal. (tz)

Studenti připravili ekologické projekty

Zlínský kraj – Studentské práce na téma obnovitelných zdrojů energie a technologií ke snižování emisí v dopravě byly hlavní náplní letošní krajské konference projektu ENERSOL 2013, konané pod záštitou hejtmána Zlínského kraje Stanislava Mišáka v prostorách kongresového sálu Jezerka v Otrokovicích.

Do Otrokovic se sjelo celkem devět škol ze Zlínského kraje. Devětatřicet studentů postupně prezentovalo výsledky, kterých dosáhli při řešení a realizaci svých projektů v oblasti obnovitelných zdrojů energie. Své projekty museli obhájit před odbornou porotou, která bodově hodnotila formální a odbornou stránku i úroveň prezentace. „Hlavním cílem projektu Enersol je vzdělávat populaci v tématech alternativních energií, energetických úspor a snižování emisí v dopravě, a to v úzkém propojení s praxí.

Dále pak propagovat využívání obnovitelných zdrojů energie, opatření do energetických úspor a emisí v dopravě prostřednictvím osobních postojů mladé generace,“ přiblížil ředitel pořádající Střední odborné školy Otrokovice Libor Basel.

„Vývoj průmyslových inovací vyžaduje změnu přístupu k výuce odborných informací a praktických dovedností. V tomto kontextu bych projektu Enersol přál, aby jeho hodnotu využili další personalisté firem, protože příklady z Rakouska dokazují, že tato oblast personalistiky a vyhledávání talentovaných mladých techniků může výrazněji podpořit mladou technickou inteligenci na cestě k její profesní kariéře v průmyslu a technických povoláních,“ uvedl předseda Rady partnerů projektu Enersol a duchovní otec celé myšlenky Jiří Herodes. (tz)

▪ Přehrada je čistá, rybáři se musí krotit

Luhačovice – Po několika letech investic se podařilo vytvořit podmínky pro to, aby v Luhačovické přehradě byla čistá voda. Nyní je potřeba tento stav udržet. Například rybářské závody budou muset mít menší formát.

První etapou bylo odkanalizování a vyčištění odpadních vod obcí nad přehradou, tedy Horní Lhoty, Dolní Lhoty, Sehradice a Slopného. Realizací této významné investiční akce byly vybudovány kanalizace ve všech jmenovaných obcích a společná čistírna odpadních vod pro ně v Dolní Lhotě. Na vlastní realizaci přispěl kraj částkou více než 31 milionů korun.

Co se týká vlastního ozdravného procesu Luhačovické přehrady, tedy zabránění tvorby sinic v letním období, zásadním opatřením bylo odstranění sedimentů. Vše začalo vypuštěním nádrže na podzim roku 2010 a pokračovalo odtěžováním sedimentů a jejich vyvážením na vhodné a k tomu určené pozemky. Na konci února bylo dokončené dílo předáno Povodí Moravy. Na vyčištěné nádrži je pak nutno rybářsky hospodařit tak, aby nebyl podporován nárůst živin, které jsou potravou pro sinice a řasy znehodnocující kvalitu vody v nádrži. Rybí obsádka nádrže musí být obnovena podle výsledku ichtyologického monitoringu a návrhu obsádky, který zpracovali odborníci z Akademie věd České republiky.

„V zájmu zachování čistoty vody pro rekreační účely v Luhačovické přehradě není vhodné v budoucnu pořádat monstrózní rybářské závody, před nimiž je do vody vypuštěno několik tun kaprovitých ryb,“ upozornila Milena Kovaříková, předsedkyně výboru krajského zastupitelstva pro zemědělství a životní prostředí. Optimální rybářské hospodaření důrazně kontrolované Krajským úřadem Zlínského kraje je jedním z předpokladů, aby kvalita vody ve vodní nádrži neutrpěla.

Firmy spolupracují s univerzitami

Zlínský kraj – O dotace, které podporují spolupráci firem a vysokých škol, byl rekordní zájem. Do projektu Inovační vouchery ve Zlínském kraji se letos zapojilo 98 firem. Pro druhý ročník je na inovační vouchery k dispozici 6,7 milionu korun, suma odevzdaných žádostí však dosahuje téměř 14 milionů korun. Seznam těch, kteří získají podporu, bude schválen v dubnu. „Zájem o vouchery ukazuje, že firmy v regionu jsou schopny generovat řadu konkrétních inovačních námětů pro spolupráci s vysokými školami. Pozitivní je také fakt, že z nabízených vysokých škol je nejžádanějším partnerem firem Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, která se i díky inovačním voucherům aktivně zapojuje do podpory inovací a zvyšování konkurenceschopnosti v našem kraji,“ poznamenal hejtmán Zlínského kraje Stanislav Mišák. (red)

Studenti své projekty představili odborné porotě. Foto: Petr Zákatný

Památkářka Jana Spathová. Foto: Ivo Hercík

PhDr. Jana Spathová

- Ředitelka Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Kroměříži.
- Narodila se v r. 1957 v Uh. Hradišti.
- Absolvovala Filozofickou fakultu J. A. Komenského v Bratislavě, obor historie-filozofie.
- Od r. 1981 se věnovala památkové péči na Okresním národním výboru, Okresním úřadě v Uherském Hradišti a Krajském úřadě Zlínského kraje.
- Je autorkou nebo spoluautorkou několika publikací o památkách.
- je vdaná, má jednoho syna

Spathová: Postoj lidí k památkám se zlepšuje

„Každá památka, která zmizí, zmizí definitivně. Teprve potom si lidé uvědomí, že jim něco schází. A uvědomí si, že už je pozdě,“ říká Jana Spathová, která se celý svůj profesní život zabývá ochranou kulturního dědictví v našem regionu.

Mění se nějak postoj společnosti ke kulturnímu dědictví?

Řekla bych, že postoje veřejnosti k památkám se mění pozitivním směrem. I práci památkářů lidé dokážou častěji ocenit a vnímají, že jim chceme pomoci. Řadu obcí v našem kraji mohu pochválit, že se snaží zachránit alespoň jeden či dva objekty na svém území. Ale samozřejmě zůstávají i smutné případy, kdy dojde k nějakému konfliktu. Zastávám zásadu, že i při počátečních odlišných postojích památkáře, úřadu a vlastníka nemovitosti, je třeba jednat, a to především osobně. Výsledkem dialogu je zpravidla dohoda, kompromis.

Vášim úkolem je dohlížet na ochranu památek, o náležitou péči o ně, o uchování toho, co má kulturní a historickou hodnotu, pro budoucí generace. Můžete uvést příklad, kdy byli památkáři úspěšní?

Byly případy, kdy jsme bojovali za záchranu nějaké památky až devět let a nakonec se to podařilo. Takovým pozitivním příkladem, kterého si hodně vážím, je záchranu komory u popisného čísla 33 v Komni. Byla postavena ve druhé polovině 18. století. Vlastník obytného domu za komorou si přál její zbourání, město Bojkovice ji považovalo za překážku silničního provozu. Nakonec si to vzali za své lidé z osamostatněné obce v čele se starostou a komora zůstala. Když jsme ji v roce 1992 slavnostně otvírali, přijel i prezident Václav Havel a v průvodu šla celá obec. Nazvala bych to vítězstvím ducha nad hmotou.

A co vás naopak mrzí?

Některé bitvy jsme prohráli. Ani vyhlášená památková ochrana vždycky nezaručí, že se s objektem nic nestane. Za velkou škodu považuji například likvidaci usedlosti čp. 61 v Havřicích. Přestože byl objekt památkově chráněn, chyběl potřebný zápis v katastru nemovitostí, a tak nakonec padlo rozhodnutí o zbourání.

Které památky jsou vám nejbližší?

Je to lidové stavitelství a potom také sakrální

architektura. U sakrálních památek aspoň nehrozí, že by je někdo zboulal. Lidové stavby jsou ohroženější a nejsou ještě zcela doceněny. Přitom v sobě obsahují kořeny naší kultury.

Co vás přivedlo k vaší profesi? Vybírala jste si s tímto záměrem už vysokou školu?

Ano. Můj profesní zájem vznikl už asi v dětství, když jsem žila na Velehradě v blízkosti památné baziliky a kláštera. Mělo to svou přitažlivost. Ale ten největší zápal přicházel až postupně, když jsem dělala inspektorku památkové péče. Ze zaměstnání se stal koníček. Úplně mě to pohltilo. Rodina mi někdy v nadsázce vyčítá, že mám na prvním místě památky a pak až všechno ostatní.

Od února letošního roku řídíte územní odborné pracoviště Národního památkového ústavu. V čem je to jiné proti vaší dřívější práci na krajském úřadě?

Na kraji to byl více výkon státní správy. Zde převažuje odborná památkářská práce. Zpracováváme odborné posudky, které jsou podkladem pro rozhodování obcí s rozšířenou působností i kraje. Je zde činnost na poli vědy, výzkumu i vzdělávání. Vojtěch Cekota

inzerce

**nová
zelená
úsporám**

**HS PORTÁLY -
ZDVIŽNÉ POSUVNÉ
BEZBARIEROVÉ DVEŘE**

Uw=1,2-0,71 W/m²K

**NOVĚ
S 9000**

**NADČASOVÉ
OKNO**

**VÝROBA PLASTOVÝCH
A HLINÍKOVÝCH OKEN
STĚN A DVEŘÍ**

**NAKUPUJTE
U ČESKÉHO VÝROBCE**

Adresa U Olšavy 2541, Uherský Brod
E-mail: montplast@oknamontplast.cz
Tel. 572 635 969, 731 494 094

www.oknamontplast.cz

Divadla ze Zlínska jsou úspěšná

Uherské Hradiště, Zlín – Několika významnými úspěchy se mohou chlubit profesionální divadla ve Zlíně a v Uherském Hradišti. Slovácké divadlo v Uherském Hradišti například dosáhlo nejvyššího čísla předplatitelů mezi činoherními soubory v zemi, bylo poctěno nominací na Thálii, Česká televize o něm natočila dokument a uvedlo i světovou premiéru. Tím ale výčet úspěchů nekončí. Nedávno se slováčtí divadelníci dozvěděli, že zcela ovládli nominace na prestižní ceny festivalu České divadlo. Přehlídka nejlepších počínů, které vzniknou na českých divadelních jevištích, se loni uskutecnila už posedmnácté v Praze. Účastnily se jí téměř dvě desítky souborů z celé republiky. Slovácké divadlo nechybělo na žádném ročníku, z několika si dokonce přivezlo ceny za nejlepší herecké výkony. Zlínský region divadelníci reprezentovali inscenací režiséra Pitínského Kalibův zločin a získali nominace ve třech kategoriích ze čtyř. „Samotná inscenace se může

stát největší událostí roku 2012, Tomáš Šulaj bude bojovat o cenu za nejlepší mužský herecký výkon a v ženské kategorii budou po cenách sahát dokonce dvě herečky uherskohradištské scény – Irena Vacková a Jitka Josková,“ upřesnil mluvčí Slováckého divadla Josef Kubáník. Mimořádný úspěch na letošních Cenách Alfréda Radoka zaznamenal ředitel Městského divadla ve Zlíně Petr Michálek, jehož text s názvem Domeček bodoval v dramatické soutěži o nejlepší původní dosud neinscenovanou českou a slovenskou divadelní hru. Jako talent roku byla nominována Anna Petrželková, režisérka zlínské inscenace Blanche a Marie. Michálkův Domeček se v konkurenci padesáti devíti textů dostal do devíticenného finále a nakonec zlínský principál převzal z rukou generálního ředitele Českého rozhlasu Petera Duhana speciální Cenu Českého rozhlasu 3 - Vltava, smlouvu na její uvedení a finanční odměnu ve výši 20 000 korun. (vc)

Oslava Dne kraje před Muzeem Kroměřížska. Foto: MK Kroměříž

Muzeum Kroměřížska slaví 80. narozeniny

Kroměříž – K letošnímu 80. výročí svého založení připravilo Muzeum Kroměřížska v Kroměříži výstavu, která poskytne nejen poučení, ale i zábavu. Bude slavnostně otevřena ve středu 3. dubna v 17 hodin a potrvá do 2. června. Pro návštěvníky bude přístupná v Galerii v podloubí denně mimo pondělí od 9.00 do 12.00 a od 13.00 do 17.00.

Když se dne 5. února 1933 v Kroměříži ustavilo Kuratorium Městského muzea a další rok bylo muzeum otevřeno, naplnila se dlouholetá snaha o zřízení muzea v Kroměříži. Na tuto tradici navazuje Muzeum Kroměřížska. Jeho zřizovatel se v historii měnil; dnes je muzeum příspěvkovou organizací Zlínského kraje. Muzeum časem překročilo hranice města a spravuje Zámek Chropyně, lidové stavby, tvrz a větrný mlýn v Rymicích a větrný mlýn u Velkých Těšan. V sídle muzea na Velkém náměstí

nabízí návštěvníkům rozsáhlý Památník rodáka Maxe Švabinského, expozici Příroda a člověk, ve sklepních prostorách expozici Historie ukrytá pod dlažbou města a ve třech výstavních prostorách, z nichž největší je Galerie v podloubí, připravuje krátkodobé výstavy.

„A právě do prostoru Galerie v podloubí zveme na výstavu MUZEUM 80, neboť co by byla oslava bez hostů, v našem případě bez návštěvníků. Chceme představit nejen archeologické, historické, etnografické a uměnovědné sbírky muzea a seznámit s celou škálou muzejních činností, ale návštěvníka i aktivně zapojit. Budou připraveny různé interaktivní prvky, které obohatí výstavu,“ říká ředitel muzea Jiří Stránský. Pro školy je připraven speciální program Když se řekne muzeum...? Budou zde také herny z nejuspěšnějších programů, které muzeum již dvanáct let pro školy připravuje. (red)

Setkání ochotníků

Napajedla – 56. ročník Divadelního festivalu ochotnických souborů se připravuje v Napajedlích. Uskuteční se ve dnech od 13. do 19. dubna v divadelním sále Klubu kultury, začátky představení budou vždy v 19.30 hodin. Letos bude mít festival podtitul „Divadlo v barvě“ a každý den bude jedné barvě věnován se vším, co se do dané barvy dá sladit. „Je to hravé oživení, do něhož se mohou zapojit i diváci s doplňkem či částí oděvu v barvě představení, na něž se přijdou podívat,“ řekla vedoucí napajedelského Divadelního souboru Zdeňka Štěpánka Miroslava Havalová. Domácí soubor si pro letošní ročník festivalu připravil detektivní aktovky Roberta Thomase Mandarínkový pokoj. Do Napajedel přijdou rovněž ochotníci z Litoměřicka, Přerova, Jihlavy, Otrokovic, Kroměříže. Předprodej vstupenek bude probíhat v Knihovně Boženy Benešové v Napajedlích. (vc)

▪ Kam za festivalem Literární jaro

Zlín, Vsetín – Jiří Stránský, Hynek Bočan, Sylva Fischerová, Vladimír Karfík, Markéta Hejkalová, Jiří Trávníček, Jaroslav Kovanda a další osobnosti přislíbili účast na festivalu Literární jaro Zlín 2013. Proběhne od 8. do 12. dubna za podpory ministerstva kultury, Zlínského kraje a města Zlína. Hlavním pořadatelem je Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně. Literární jaro se zaměřuje na autorská čtení, moderované besedy se spisovateli, představení nově vydaných knih, setkání s literárními osobnostmi a propagaci čtení a literatury. Pod názvem Literární jaro probíhá od března do konce dubna rovněž přehlídka kulturních programů, přednášek a besed ve Vsetíně. Promluví zde například jaderaná fyzička Dana Drábová, spisovatel Josef Holcman, překladatel Martin Hilský.

▪ Holešovská Regata a Trnkobraní

Holešov, Vizovice – Pořadatelé dvou velkých populárních festivalů v našem regionu, Holešovské Regaty a Vizovického Trnkobraní, už v těchto dnech informují o svých letošních záměrech. V Holešově se budou lidé bavit v zahradách tamějšího zámku v sobotu 22. června. Návštěvníci 3. ročníku tohoto rodinného festivalu se mohou těšit na muziku i pestrý doprovodný program. Chybět nebude soutěž netradičních plavidel ani Mistrovství Holešova v přejezdu vodní lávky. Přijede Aneta Langerová, Kamil Střihavka, slovenská kapela Desmod a domácí Fleret. Vizovické Trnkobraní se chystá na víkend od 23. do 25. srpna. Pořadatelé pozvali české a slovenské hvězdy zvukných jmen, jako jsou kapely Kryštof, Chinaski, No Name, UDG, Charlie Straight, Pražský výběr nebo Čechomor. Zůstává i tradiční soutěž v pojídání švestkových knedlíků.

Mítink nabídl souboje mladých nadějí. Foto: Tomáš Brázdíl

Atleti měli mítink v Otrokovicích

Otrokovice – Výškař Jaroslav Bába patří mezi nejúspěšnější české atlety. A málokdo ví, že poprvé zdolal dva metry coby neznámý mladík na závodech v Otrokovicích. A právě tam se na začátku března představily dost možná další budoucí hvězdy tuzemské atletiky. Na už patnáctý mezinárodní halový mítink mládeže a dospělých, který se konal v otrokovické Městské sportovní hale, dorazily početné výpravy sportovců. V mládežnických kategoriích soutěžilo celkem 151 školáků ze třinácti škol Zlínského kraje a trojboj přípravek pak absolvovalo 127 dětí. V soutěži dospělých se představilo 55 atletů z České republiky a dalších šesti států. „Přijeli sportovci například i z Francie, Ruska či Egypta. Celkově nás účast velice potěšila, divácká kulisa byla také slušná,“ hodnotil za pořadatele Michal Petřík. Pochvaloval si i jednodenní formát

soutěže, který pořadatelé v posledních letech zvolili. „Všechno pěkně odsýpalo, program byl plynulý a nabitý,“ uvedl.

Otrokovický halový mítink je jednou z největších atletických akcí u nás. Organizátoři chtějí dát prostor především mladým talentům. „Nechceme jít cestou, že zaplatíme jednoho špičkového atleta, který všem ostatním ukáže záda. Naopak dáváme příležitost mladým. Jsme rádi, že se nám to i díky podpoře města a kraje daří,“ vysvětlil Michal Petřík.

I letos byly v Otrokovicích k vidění velmi pěkné atletické výkony. Mezi dospělými se zaskvěli hlavně výškaři a koulaři. „Je trochu škoda, že nedorazili koulaři Martin Stašek a Ladislav Prášil, kteří to u nás dobře znají. Ale bylo krátce po halovém mistrovství Evropy, na kterém se kluci zaskvěli, takže si zasloužili odpočinek,“ dodal Petřík. (oh)

Do kraje přijedou přes dva tisíce olympioniků

Zlínský kraj – Letní olympiáda ve Zlínském kraji? Nejde o žert. Mnohá místa tohoto regionu se na konci června promění ve sportovní kolbiště, na kterých se bude soutěžit o olympijské medaile. A i když o cenné kovy nebudou usilovat nejlepší sportovci světa, ale přes 2300 dětských závodníků z České republiky, půjde o velkolepý sportovní zážitek. Už v těchto dnech začínají přípravné práce, aby mohly 23. června Hry VI. Letní olympiády dětí a mládeže slavnostně vypuknout. Pět dní olympijských bojů se pak bude soustředit zejména do center her ve Zlíně a Uherském Hradišti. Některé disciplíny však diváci uvidí například i ve sportovištích v Otrokovicích, Hluku či Ostrožské Nové Vsi.

Dětskou olympiádu pořádá Zlínský kraj už podruhé. Poprvé šlo o zimní hry v roce 2008. „V tom, že pořádáme takovou akci již podruhé, je i jistá výhoda, neboť naši lidé mají s její přípravou zkušenost. Důležité je, aby děti, které se her zúčastní, měly dobrý pocit. Aby bylo vše zabezpečeno tak, že nedo-

jde ke zraněním, a aby si všichni přítomní odvezli dobrý sportovní, ale i společenský zážitek. Naší povinností je udělat vše pro to, aby to klaplo,“ uvedl hejtman Zlínského kraje a předseda Organizačního výboru her Stanislav Mišák.

Mladí sportovci do 16 let změří síly celkem v 16 sportovních disciplínách. Soutěžit budou například v atletice, fotbalu, tenise, ale i ve veslování či orientačním běhu. „O medaile navíc půjde i ve dvou kulturních disciplínách, což bude taneční a výtvarná soutěž,“ upřesnila mluvčí Zlínského kraje Gabriela Sýkorová Dvorníková.

Zahajovací ceremoniál vypukne 23. června na Městském fotbalovém stadionu Miroslava Valenty v Uherském Hradišti, ten závěrečný je naplánován na uherskohradištské náměstí 27. června. Pro účastníky her, kteří se sjedou ze všech koutů republiky, bude připraven také bohatý mimosportovní program, jako například návštěva zlínské zoo nebo prohlídka hradu Buchlov. (oh)

▪ Zvolte sportovce roku

Zlínský kraj – Vybrat nejlepšího sportovce Zlínského kraje za rok 2012. Takovou možnost má každý, kdo využije možnosti hlasovat v kategorii Cena občanů Zlínského kraje. Formulář je dostupný přes logo ankety na titulní straně webu Zlínského kraje www.kr-zlinsky.cz. Hlasovat je možné až do 17. dubna. Anketa má celkem sedm kategorií, ve většině z nich rozhodují odborníci podle předem daných kritérií.

▪ Halová je nejlepší

Zlín – Musela bojovat na krev, ale za zlatý úspěch to stálo. Zlínská atletka Kateřina Halová si z únorového halového šampionátu ČR v pražské Stromovce osmá titul mistryně republiky. V běhu na osm set metrů hladce prošla rozběhy, aby pak ve finále podstoupila dramatický finiš, kde o jejím vítězství rozhodla až cílová fotografie. „Pár desítek metrů do cíle se na mě začala dotahovat soupeřka, ale jsem velký bojovník. Byla to otázka vůle,“ řekla šťastná vítězka.

▪ Běžeckou stopou svištěli potmě

Velké Karlovice – Unikátní závod běžkařů uspořádali začátkem března ve Velkých Karlovicích. Lyžaři totiž na trať vyráželi až za tmy a s čelovými baterkami. Toto netradiční pojetí přilákalo celkem 110 dospělých a 24 dětí. „Jsme nadšení, počet účastníků předčil naše očekávání. Snad se nám podaří založit novou sportovní tradici,“ nechal se slyšet jeden z organizátorů Miroslav Zápěca. Závod nazvaný Noční stopa Valachy nakonec ovládl Radomír Báčo z Valašských Klobouk, který zdolal patnáctikilometrovou trať v čase těsně nad 41 minut.

▪ Zasněženou desítku vyhrál Burghardt

Prusinovice – Doslova bílé peklo provázelo závodníky, kteří letos absolvovali tradiční běžecký závod Rohálovská desítka, který se konal v Prusinovicích na Kroměřížsku už podesáté. Tentokrát závodníkům nabídl poněkud jinou výzvu než v předchozích letech. Za hustého sněžení šlo totiž spíš než o útok na rekord o boj s těžkými podmínkami. S těmi se nakonec nejlépe vypořádal běžec z týmu JM Demolex Bardejov Jakub Burghardt, který trať zvládl v čase 44:07. Za ním doběhlo kroměřížské duo Ondřej Fejfar a Jan Kreisinger.

▪ Tým UTB smetl Helsinky

Zlín – Šlo o přátelský zápas, ale výsledek březnového hokejového střetnutí mezi domácí Univerzitou Tomáše Bati a Aalto University of Helsinki rozhodně přátelsky nevypadal. Před skvělou návštěvou více než dvou tisíc diváků smetli domácí studenti své finské kolegy 9:0. „Atmosféra byla neskutečná. V zápase jsme zachytili začátek, dobře bruslili a byli neustále v tlaku,“ pochvaloval si kapitán zlínských hokejistů Michal Čech. Výtěžek ze zápasu věnuje tým UTB na dobročinný projekt Percipio.

Železnice není ohrožený druh

Regionální železniční doprava nepatří na seznam ohrožených druhů dopravy. Alespoň ve Zlínském kraji určitě. Od roku 1989 byla zrušena pouze jediná železniční trať. Některé další sice zaznamenaly pokles objemu přepravy, podařilo se je ale stabilizovat a nadále se s nimi počítá. Tento stav je způsoben i přístupem Zlínského kraje, který osobní dopravu na regionálních tratích objednává a přepravci uhrazuje prokazatelnou ztrátu.

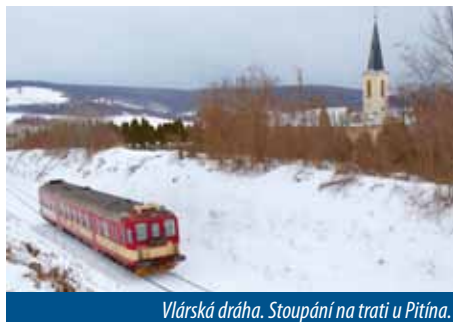
Vytiženost tratí

Největší rozsah osobní dopravy ve Zlínském kraji je pochopitelně realizován po trati koridoru spojujícího Břeclav s Přerovem. Z regionálních tratí je pak nutné zmínit především trať Otrokovice – Zlín – Vizovice. „Denně zde přepravíme 4 500 až 5 000 osob,“ poznamenal Ludvík Urban z Českých drah. K nadprůměrně frekventovaným železnicím se podle něho řadí ještě tratě Valašské Meziříčí – Kojetín a Vlárská dráha, která spojuje Brno a Vlárský průmysk na hranicích se Slovenskem. Právě tato železnice snad nejvíce ze všech doplatila na rozdělení Československa. Do té doby šlo o významnou rychlíkovou trať. „Po roce 1993 začala slovenská strana omezovat provoz, čemuž jsme se samozřejmě museli přizpůsobit. Provoz rychlíků byl redukován a ve východní části trati již několik let nejezdí vůbec. Nicméně pořád jde o významnou regionální trať, do které se investuje,“ doplnil Urban. V minulosti již byly rekonstruovány objekty v Uherském Hradišti či Bojkovicích, pracuje se na modernizaci železniční stanice v Brumově-Býlnici a připravuje rekonstrukce výpravní budovy v Uherském Brodě. Na druhé straně pomyslného žebříčku vytiženosti tratí leží ur-

čitě železnice spojující Kroměříž a Zborovice. Na asi 16 kilometrů dlouhé trati České dráhy přepraví denně asi 500 cestujících.

Kde již vlaky nejezdí

Od roku 1989 byla na území Zlínského kraje zrušena jediná trať. Jde o železnici, která od roku 1909 spojovala Morkovice s Nezamyslicemi. V roce 1998 byl Morkovičce, jak ji cestující nazývali, definitivně zastaven provoz. Poté byla až do roku 2005 provozována náhradní autobusovo-

vá doprava. Doprava zde ale nezankla. Trať byla snesena a na jejím místě vznikla cyklostezka, kterou společně vybudovaly obě obce. Ve Zlínském kraji je ještě jedna trať, kde byla zrušena osobní doprava. Jde o železnici, spojující Koryčany a Nemotice. Trať dlouhá asi pět kilometrů vznikla v roce 1908. Od začátku byla koncipována spíše jako nákladní, nicméně zde jezdily i osobní vlaky. Poslední vyjel na trať v roce 1975. Dnes je zachována pouze nákladní doprava a původně samostatná trať se stala jako vlečka součástí železniční stanice Nemotice.

Průmyslové vlečky

Kromě tratí tvoří železniční síť také množství vleček do průmyslových areálů. V tomto případě již byly změny výraznější. „V souvislosti s útlumem či zánikem výroby se po roce 1989 začaly postupně rušit vlečky na celém území kraje. Šlo například o koleje do cukrovarů v Hulíně či Holešově, dřevařských závodů v Bystřici pod Hostýnem, sklárne ve Valašském Meziříčí, bývalých Vlárských strojren v Slavičíně a podobně. Nicméně vznikly i zcela nové vlečky. Například do sladovny v Kroměříži,“ vysvětluje železniční historik Martin Šustal. (jjn)

inzerce

Penzion SPOKOJENÉ STÁŘÍ
Luhačovice

Od 15. března 2013 byl zahájen provoz dlouhodobého i krátkodobého bydlení seniorů s asistenční službou, celodenním stravováním a kulturním a společenským programem.

Kapacita penzionu je 100 lůžek v jedno, dvou i vícelůžkových pokojích s vlastním sociálním zařízením a čajovou kuchyňkou.

V nabídce jsou i dvoupokojové apartmány pro manželské páry.

V objektu penzionu je poskytována domácí strava v rozsahu plné penze včetně dvou svačin.

O volný čas seniorů se stará tým odborníků. V objektu je možnost využít vnitřní bazén se slanou vodou, vířivé vany, masáže a jiné rehabilitační procedury. Vedle kluboven a modlitebny lze v areálu využít venkovní bazén s relaxačním posezením a tenisový kurt.

V Penzionu SPOKOJENÉ STÁŘÍ jsou též nabízeny služby lékaře, pedikérky a ka-deřnice.

zajímavosti, soutěž

Železnice v kraji

Územím Zlínského kraje prochází II. železniční koridor Ostrava – Břeclav s další návazností na I. železniční koridor. Tímto vzniká přímé vlakové spojení s Prahou, Brnem, Olomoucí a Ostravou. Do lázni Luhačovic je zavedeno z Prahy přímé spojení vlaky dálkové dopravy. Přes území Zlínského kraje projíždí přímé mezinárodní vlaky Polsko – Rakousko, ČR – Slovensko. Hraníčními stanicemi jsou Horní Lideč a Vlárský průmysk. České dráhy zabezpečují základní dopravní obslužnost v kraji na 11 regionálních tratích, o celkové délce 359 km, přičemž v regionální dopravě denně vypraví okolo 500 vlakových spojení, vlaky ujedou 3 578 000 km za rok. Na trati 331 Otrokovice – Vizovice je již přes 20 let zaveden dopravní integrovaný systém Zlínského kraje.

Masarykova dráha. Úsek trati u Návojně.

Soutěžní otázka: Kdy byl ukončen provoz na trati u Morkovic?

Odpověď pošlete na emailovou adresu soutez@oknodokraje.cz nebo na adresu Okno do kraje, Vavrečkova 5262, 760 01 Zlín do 10. dubna. Výherci (5., 25. a 50. příchozí správná odpověď) budou odměněni.

Minulé kolo soutěže

Správná odpověď: Sklářská škola ve Valašském Meziříčí oslaví příští rok 70. výročí

Výherci: Bohumila Příbylová (Kroměříž), František Kadlec (Zlín-Malenovice), Stanislav Kratochvíl (Bojanovice)

Penzion SPOKOJENÉ STÁŘÍ

Antonína Václavíka 369
Luhačovice - Pozlovice

tel.: 571 892 321-2

mobil: 774 131 021
775 753 189

e-mail: info@senioriluhacovice.cz

www.senioriluhacovice.cz

Akce v dubnu: Kraj se probouzí

Zlínský kraj – Lidové pranostiky sice tvrdí Březen, za kamna vlezem a Duben, ještě tam budem. Ale my vám radíme: Nedejte na babské rady a vyrazte ven! Celá příroda se probouzí, brány se otevírají i u všech dosud zimně spících památek. A co teprve až zasvíti první jarní sluníčko a cérky vyšlehané při velikonoční pomlázce začnou ukazovat svoje nožky. To je hned na světě veseleji! Takže šup z kamen dolů. Z bohaté nabídky akcí na duben si určitě vyberete i vy.

- **Kunovice**, 1. 4., Šlaháčková jízda. www.mesto.kunovice.cz
- **Luhačovice**, 5. – 30. 4., Drahoslava Burdáková – Malba, grafika, kresba, koláže – výstava. Galerie Elektra. www.luhacovice.cz
- **Staré Město**, Památník Velké Moravy, 5. 4., Představení knihy Pravdivý příběh byzantských věrozvěstů Konstantina a Metoděje.

Památník Velké Moravy. Foto: Ivo Hercik

- **Buchlovice**, 7. 4., Velikonoční koncert Aleluja po hornácku, kostel. www.buchlovice.cz
- **Uherský Brod**, 8. 4., Romano Stilo, koncert cikánské cimbálové muziky. Dům kultury. <http://dk.ub.cz>
- **Karolinka-Soláň**, do 10. 4., Výstava obrazů J. Frydrycha, IC Zvonice Soláň. www.zvonice.eu
- **Uherský Brod**, 11. 4., Veřejná přehlídka pódiových skladeb, Dům kultury. <http://dk.ub.cz>
- **Bystřice pod Hostýnem, Kroměříž**, 13. 4., Osłavy 130 let železniční trati Bystřice p. H., Hulín. Historický vlak pojedje mezi Kroměříží a Valašským Meziříčím. www.kromeriz.eu
- **Francova Lhota - Pulčín**, 13. 4., Otevírání Pulčinských skal. www.francovalhota.cz
- **Karolinka-Soláň**, 13. 4. – 15. 5. Výstava obrazů skupiny Arkáda, IC Zvonice Soláň. www.zvonice.eu
- **Zlín**, 19. – 21. 4., Festival amatérských turistických filmů a fotografií. www.kct.cz
- **Zlín**, 19. – 30. 4., Neznámá země 2013, festival cestování, nám. Míru. www.zlin.eu
- **Rožnov pod Radhoštěm**, 20. 4., Polajka je nejen kvítí, koncert pěveckého sboru, Valašské muzeum v přírodě. www.vmp.cz
- **Vsetín**, do 21. 4., Veselá Pele, výstava plastik a reliéfů Pavla Drdy, Muzeum regionu Valašsko. www.muzeumvalassko.cz
- **Kroměříž**, 20. 4. – 21. 4. Floria dětem. Hrajeme si v Kroměříži. Zábava pro celé rodiny. www.vystavistefloria.cz
- **Staré Město**, do 21. 4., Kov a smalt v reklamě a umění, výstava. Kongresové centrum REC Group.
- **Zlín**, 24. – 25. 4., Festival Culturea. www.zlin.eu
- **Hulín**, 22. – 26. 4., Hulínské pohádkové jaro 2013, přehlídka dětských divadelních souborů, Kulturní klub. www.kkhulin.cz
- **Velehrad**, od 25. 4., Výstava Cyrilometodějský Velehrad. www.velehrad.eu
- **Rožnov pod Radhoštěm**, 27. 4., Regionální přehlídka dětských valašských souborů. www.vmp.cz
- **Valašská Polanka**, 27. 4., Slet čarodějnic, www.valasskapolanka.cz
- **Vsetín**, 27. dubna Otevření cyklostezky Bečva, www.mestovsetin.cz
- **Uherské Hradiště**, 27. 4., Na kole vinohrady Uherskohradištska, zahájení cykloturistické sezony, www.uherske-hradiste.cz
- **Luhačovice**, 27. 4. – 6. 10., Výstava Příběhy krajiny a malířů Luhačovic, Muzeum Luhačovského Zálesí. www.luhacovice.cz
- **Slavičín**, 28. 4., Svatovojtěšský jarmark
- **Modrá**, 30. 4., Pálení čarodějnic v Archeoskanzenu. www.archeoskanzenmodra.cz

Stranu připravila Centrála cestovního ruchu Východní Moravy. Podrobný přehled akcí ve Zlínském kraji naleznete na internetové adrese www.vychodni-morava.cz/kalendar-akci.

zábava, volný čas

O možnostech života ve vesmíru

Ojedinelý mezioborový seminář o problematice fenoménu života ve vesmíru v širších souvislostech pořádá ve dnech od 19. do 21. dubna Hvězdárna Valašské Meziříčí. „Naše pozvání přijali špičkoví odborníci předních výzkumných ústavů a vysokých škol České republiky,“ řekl ředitel hvězdárny Libor Lenža. Zaměření populárně-odborných přednášek bude široké. Od vzniku základních prvků hmoty přes chemický vývoj, vznik života na Zemi, epizody hromadného vymírání a astrobiologii až po otázky moderní genetiky a etiky. Akce je určena nejen žákům a studentům, ale i pedagogům a všem zájemcům z řad široké veřejnosti. Další informace a program budou uveřejněny na webových stránkách pořadatele www.astrovm.cz. Akce se koná ve spolupráci se Zlínským krajem, Českou astronomickou společností a Valašskou astronomickou společností v rámci připomínky 1150. výročí příchodu věrozvěstů Cyrila a Metoděje na Moravu.

Výstavy v Baťově mrakodrapu

do 31. 3. Rok na vsi

Výstava nabídne snímky zachycující běžný život na venkově ve Zlínském kraji; 3. etáž (pracovní dny 7.00 – 17.00)

25. 3. – 30. 4. Kultura v našem životě

Výstava projektových prací studentů francouzského jazyka z Gymnázia a Jazykové školy Zlín; 16. etáž (pracovní dny do 22.00)

1. 4. – 30. 4. NEW YORK 2012 před bouří

Výstava fotografa Miroslava Piláta představí snímky pořízené v New Yorku. K vidění budou výhledy z mrakodrapů i fotografie zachycující atmosféru newyorských ulic či Central Parku; 3. etáž (pracovní dny 7.00 – 17.00)

inzerce

Pomáháme podnikatelkám ve sladování rodiny a práce!

VÍTE, JAK NA TO?

více informací na www.ohkzlin.cz

KONTAKTUJTE NÁS!

Regionální hospodářská komora Zlínského kraje, Vavrečkova 5262 (23. budova svitovského areálu), 760 01 Zlín, Ing. Romana Keglerová, romana.keglerova@ohkzlin.cz, tel./fax: 573 776 004, mobil: +420 723 046 476

Projekt je financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR

Aktuální seminář:

25. dubna 2013 „Jak úspěšně řešit konflikty v pracovním a rodinném životě“ pro ženy podnikající v oblasti služeb péče o děti

Zveme ženy, které podnikají v oblastech: hlídání dětí, volnočasové aktivity pro děti, jazykové kurzy pro děti... apod.

Regionální hospodářská komora Zlínského kraje od 1. září 2011 do 31. prosince 2013 pokračuje v provozu „Asistenčního centra pro podporu podnikání žen ve Zlíně“

Další služby:

- **osobnostní koučink v oblasti sladování rodinného a pracovního života**

Odkrýváme skrytý a nevyužitý potenciál koučovaného. Koučování odstraňuje obavy, strach a stres. Koučovat znamená vytvářet podmínky pro učení se a růst.

- **účast na seminářích zaměřených na sladování rodinného a pracovního života**

VŠECHNY SLUŽBY JSOU ZDARMA!

PLÁNUJETE CELKOVÉ ZATEPLENÍ DOMU? POMŮŽEME VÁM UŠETŘIT!

- přijďte si pro dotaci až 50% z nákladů
- naše okna a dveře jsou zařazeny v programu Nová zelená úsporám
- nečekejte dlouho, žádosti o dotace se již podávají

nová
zelená
úsporám

www.expowin.cz

Předsezónní sleva až 50%

Sedmikomorový profil
za cenu pětikomorového

Návštěva technika zdarma

Vyřídíme dotace za Vás!

ŠIROKÝ VÝBĚR STÍNÍCÍ TECHNIKY ZA SUPER CENY

Horizontální žaluzie

Plissé žaluzie

Venkovní rolety

Parapety

Sítě proti hmyzu

Venkovní žaluzie

Uherské Hradiště
Dvořákova 1210
Tel.: 734 311 136
E-mail: uh@expowin.cz

Zlín
Gahurova 5265
Tel.: 734 314 277
E-mail: info@expowin.cz

Kroměříž
Břest 134
Tel.: 810 222 777
E-mail: kromeriz@expowin.cz

VIDĚT SILUETU NESTAČÍ.

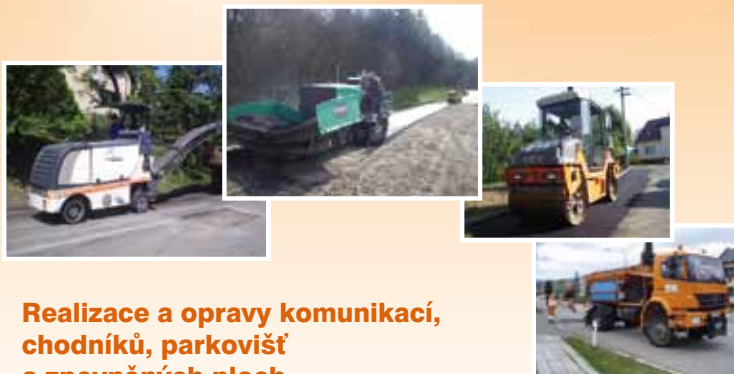
Přineste vstupenku z jakéhokoliv filmového představení 20. ročníku Febiofestu a **získejte slevu 6000 Kč** na laserovou operaci očí metodou **DIAMANT 6D LASIK** a jako bonus poukázku v hodnotě 1000 Kč na nákup knih dle vlastního výběru v e-shopu Knížního klubu www.knizniklub.cz

V dubnu otevíráme ve Zlíně nové laserové centrum!

Správa a údržba silnic
Zlínka, s.r.o.

tel.: +420 577 432 891
fax: +420 577 433 350
e-mail: suszlin@suszlin.cz

Realizace a opravy komunikací,
chodníků, parkovišť
a zpevněných ploch

Pokládka asfaltového betonu finišerem

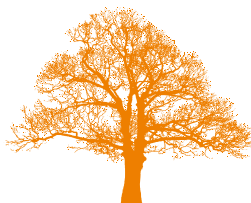
Vysprávkování komunikací
a ploch asfaltovými technologiemi

Čištění komunikací a ploch

Realizace a opravy mostních objektů
a silničního příslušenství

Prodej kameniva

Výškové úpravy uličních vpustí
a poklopů šachet v komunikacích

www.suszlin.cz

veronica
CENTRUM HOSTĚTÍN

Je kam jít...

Dvacet pět lůžek v pasioní
budově pro akční lidi +
vybavený konferenční
sál + přilehlý areál sadu

Připraveno třeba právě
pro **vaše akce**
s možnou nabídkou
doprovodného
programu od nás

Eko-penzion

Zelená inspirace z Bílých Karpat

- **Eko-technologie v obci**
kořenová čistírna odpadních vod,
obecní útopna na biomasu,
úsporné veřejné osvětlení,
energie slunce, pasioní dům
- **Vzorová přírodní zahrada,**
ukázkový ovocný sad
- **Vzdělávání, inspirace**
exkurze, semináře, konference,
ekologický vzdělávací pobyt,
výukové programy a pobyt
nejen pro školy

hostetin@veronica.cz
+420 572 630 670

www.hostetin.veronica.cz

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

nadace
partnerství
LIDÉ A PŘÍRODA

Podpořeno z programu
švýcarsko-české spolupráce

www.partr.cz

EKOLOGICKÁ LIKVIDACE AUTOVRAKŮ

Zaplatíme
1200 Kč

za kompletní autovrak dovezený
do naší provozovny

- » Zajistíme vlastní odvoz v rámci celé ČR
- » Zdarma vystavíme doklad o ekologické likvidaci
- » Zdarma odvezeme řidiče až domů (při předání vozu na provozovně)
- » Pomůžeme při odhlášení vozu
- » Likvidujeme všechny typy vozidel (osobní, nákladní, atd.)

Informace a další
výhody na www.partr.cz
nebo volejte
602 527 419

*platí pro provozovny: Všemina, Valašské Meziříčí, Vsetín, Senov u Nového Jičína

Záleží nám na vašem zdraví Preventivní programy pro celou rodinu

Plavání zdarma
nebo za zvýhodněnou cenu
ve vybraných plaveckých bazénech

Bonus plus
až 500 Kč na preventivní program
pro všechny pojištěnce bez omezení
věku, který je založený na principu
získávání a čerpání bodů podle předem
stanovených kritérií

Získej pojištěnce, získáš bonus
až 500 Kč na léčebný tělocvik
a regeneraci pro pojištěnce, který zajistí
registraci nového pojištěnce k ČPZP

Dále Vám nabízíme:

- Balíček Škola: až 1 500 Kč - pro děti a mládež do 18 let
- Balíček Zdravé zuby: až 1 500 Kč - pro děti a mládež do 18 let
- Balíček Očkování: až 1 500 Kč - děti a mládež, ženy a muži
- Balíček Manažerka mateřství: až 1 500 Kč - pro ženy

O konkrétních podmínkách preventivních programů se informujte
na www.cpzp.cz, na pobočkách ČPZP a na lince Infocentra 810 800 000.

Vaše zdraví v bezpečí

Kód pojišťovny: 205
Infocentrum: 810 800 000
www.cpzp.cz

**Česká průmyslová
zdravotní pojišťovna**

STYLOVÝ FESTIVAL CENTRO ZLÍN

www.centrozlin.cz

11. - 14. 4. 2013

OC CENTRO ZLÍN
V MALENOVICÍCH
V PASÁŽI

NECHEJTE SE U NÁS HÝČKAT:
DENNĚ **10.00 – 20.00**

VYUŽIJTE SLUŽBY VIZÁŽISTŮ,
KADEŘNÍKŮ A STYLISTY
ZDARMA!!

DĚTSKÝ KOUTEK
ZDARMA!!

ČTVRTEK 11. DUBNA

ZDRAVÍ A POHYB - VÍT CHALOUPKA, dietolog,
fitness konzultant, Hanka Kynychová, fitness
trenér, Adam Chaloupka, dvojnásobný mistr
světa ve streetových tancích

PÁTEK 12. DUBNA

PROMĚNY V MÓDĚ A VIZÁŽI - ZDENĚK FENCL,
vizážista a stylista známých osobností

SOBOTA 13. DUBNA

KADEŘNICKÁ SHOW A VLASOVÉ PROMĚNY -
PAVEL BUŘIČ, známý kadeřník a vlasový stylista

NEDĚLE 14. DUBNA

Módní přehlídka s hosty Martinou Gavriely
a Evou Decastelo, **KVĚTINOVÁ SHOW -**
PETR KOPÁČ, Mistr florista 2012